

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 5Svk/5/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6022200164
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Juraj Vališ
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2026:6022200164.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Juraja Vališa, LL.M. (spravodajca) a členov senátu JUDr. Petry Príbělskej, PhD. a Mgr. Petra Macha, PhD., v právnej veci žalobcu: JUDr. Andrea Balážiková, PhD., so sídlom Horná 65/A, 974 01 Banská Bystrica, správca konkurznej podstaty úpadcu K. M., nar. XX. O. XXXX, trvale pobytom S. XXXX/XX, I. I., proti žalovanému: Okresný úrad Banská Bystrica, odbor opravných prostriedkov, so sídlom Nám. L. Štúra 1, 974 05 Banská Bystrica, za účasti ďalších účastníkov konania: 1/ P. K., nar. XX. O. XXXX, trvale pobytom Q. T. XXXX/XX, I. I., 2/ K. S., nar. XX. B. XXXX, trvale pobytom B. G. XX, G. XX, 3/ A. Y. J., nar. XX. O. XXXX, trvale pobytom O. XXXX/XX, Y. nad G., 4/ U. F. D., nar. XX. O. XXXX, trvale pobytom S. XXXX/X, I. I., zastúpená JUDr. Jakubom Bílekom, advokátom so sídlom Skuteckého 33, Banská Bystrica, 5/ A. D., nar. XX. O. XXXX, trvale pobytom Q. cesta XXXX/XX, I. I., 6/ O. S., nar. XX. L. XXXX, trvale pobytom K. XXXX/X, I. I. a 7/ Slovenský pozemkový fond, so sídlom Búdková 36, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. Xo 18/2021 zo dňa 4. januára 2022, v konaní o kasačnej sťažnosti ďalšej účastníčky konania v rade 4/ proti rozsudku Správneho súdu v Banskej Bystrici sp. zn. BB-74S/17/2022 zo dňa 20. júna 2024, takto

rozhodol:

I. Návrh ďalšej účastníčky v rade 4/ na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti sa zamieťa.

II. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky rozsudok Správneho súdu v Banskej Bystrici sp. zn. BB-74S/17/2022 zo dňa 20. júna 2024 zrušuje a vec vracia Správnemu súdu v Banskej Bystrici na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

I. Priebeh administratívneho konania

1. Okresný úrad Banská Bystrica, katastrálny odbor (ďalej aj „prvostupňový správny orgán“) v konaní o oprave chyby v katastrálnom operáte rozhodnutím č. X 143/2021 zo dňa 23.08.2021 (ďalej aj „prvostupňové rozhodnutie“) postupom podľa § 5 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej aj „správny poriadok“) a podľa § 18 ods. 1 písm. a) zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych práv a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej aj „katastrálny zákon“) rozhodol v zmysle § 59 ods. 2 písm. a) katastrálneho zákona, že v katastrálnom území Q. na liste vlastníctva (ďalej aj „LV“) č. XXX v časti B: Vlastníci a iné oprávnené osoby zrušil zápis vlastníckeho práva pod poradovým číslom B 1 - A. A., spoluvlastnícky podiel: 1/8, pod poradovým číslom B 4 - A. A., r. S., spoluvlastnícky podiel: 1/8 a pod poradovým číslom B 5 - M. K., r. M., spoluvlastnícky podiel: 1/2 a na jeho miesto zapísal vlastnícke práva v zmysle rozhodnutia OÚ-KO BB zo dňa 27.09.2001 č. 601-988/2001 o schválení ROEP v spojitosti s rozhodnutím o potvrdení nadobudnutia vlastníctva vydržaním č. 601-617/2001-Gaj zo dňa 24.07.2001, v rozhodnutí bližšie identifikovaných vlastníkov: K. W., r. S.; S. K., r. S.; J. Y., r. S., A.; D. F.,

r. S.; U.. D. A., r. S. a S. O., r. S., u všetkých uvedených spoluvlastnícky podiel: 1/8 a titul nadobudnutia: rozhodnutie OÚ-KO BB o vydržaní zo dňa 24.07.2001, č. 601-617/2001 - Gaj, PKV 213, rozhodnutie OÚ-KO BB zo dňa 27.09.2001, č. 601-988/2001 o schválení ROEP - č. z. 55/2001. V ostatných častiach údaje na LV č. XXX pre k. ú. Q. zostali bez zmeny.

2. Prvostupňový správny orgán uviedol, že začal z vlastného podnetu konanie o oprave chyby v katastrálnom operáte podľa § 59 ods. 2 písm. a) katastrálneho zákona v nadväznosti na výsledok prešetrenia č. K1-771/2021 na základe žiadosti U.. F. D. zo dňa 09.06.2021. Mal za to, že výsledok prešetrenia preukázal, že na LV č. XXX je zapísaný údaj v rozpore s verejnou listinou - rozhodnutím o vydržaní č. k. 601-617/2001 - Gaj zo dňa 24.07.2001. Číslom zmeny 55/2001 bol do katastra nehnuteľností vykonaný zápis právoplatného rozhodnutia OÚ-KO BB zo dňa 27.09.2001, č. 601-988/2001 o schválení ROEP v spojitosti s rozhodnutím o potvrdení nadobudnutia vlastníctva vydržaním č. 601-617/2001 - Gaj. zo dňa 24.07.2001, na základe ktorého bolo do katastra nehnuteľností zapísané vlastnícke právo k nehnuteľnostiam uvedeným vo výroku rozhodnutia pod písmenom a) v časti I., II. a III., a to s výnimkou zápisu vlastníckeho práva k parcele registra C KN č. XXX, evidovanej na LV č. XXX. Keďže došlo k opomenutiu zápisu vlastníckeho práva k parcele registra C KN č. XXX evidovanej na LV č. XXX v prospech vlastníkov uvedených v rozhodnutí o potvrdení nadobudnutia vlastníctva vydržaním č. 601-617/2001 - Gaj zo dňa 24.07.2001, zápis do katastra nehnuteľností bol vykonaný v rozpore s verejnou listinou.

3. Žalovaný rozhodnutím č. Xo 18/2021 zo dňa 04.01.2022 (ďalej aj „preskúmané rozhodnutie“) podľa § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní zamietol odvolanie žalobcu podané voči prvostupňovému rozhodnutiu a odvolaním napadnuté rozhodnutie potvrdil. Mal za to, že prvostupňový správny orgán náležite zistil skutkový stav, vec dostatočne právne posúdil, rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu je podľa jeho názoru dostatočne a zrozumiteľne odôvodnené, vydané v súlade so zákonmi a je správne.

II. Priebeh konania pred správnym súdom a jeho rozhodnutie

4. Proti rozhodnutiu žalovaného podal žalobca správnu žalobu, domáhajúc sa zrušenia rozhodnutia žalovaného a vrátenia veci žalovanému na ďalšie konanie.

5. Žalobca v podanej žalobe poukázal na to, že dňa 22.06.2017 bolo v Obchodnom vestníku SR (ďalej aj „OV“) č. 119/2017 zverejnené uznesenie sp. zn. 2OdK/49/2017 zo dňa 15.06.2017, ktorým bol vyhlásený konkurz na majetok dlžníka K. M. a za správcu konkurznej podstaty bola ustanovená JUDr. Andrea Balážiková, PhD. Správca konkurznej podstaty zverejnil súpis majetku konkurznej podstaty v OV č. 159/2017 dňa 18.08.2017, ktorý bol aktualizovaný dňa 12.10.2020, v OV č. 196/2020 a dňa 07.04.2021 v OV č. 65/2021 a ktorého súčasťou je už od jeho prvotného vyhotovenia aj nehnuteľnosť nachádzajúca sa v k. ú. Q., zapísaná na LV č. XXX ako parc. č. CKN XXX, orná pôda o výmere 983 m², v podiele 1/2 z celku (ďalej aj „nehuteľnosť“). Poukázal na to, že u správcu konkurznej podstaty neboli uplatnené žiadne námietky v zmysle ustanovenia § 167k zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a správca konkurznej podstaty rovnako nemal vedomosť o žiadnych skutočnostiach, ktoré by zápis spornej nehnuteľnosti do súpisu konkurznej podstaty spochybňovali. Ku dňu 07.06.2021 tak v súlade so zákonom bola k spornej nehnuteľnosti uzatvorená platná a účinná kúpna zmluva medzi správcou konkurznej podstaty a nadobúdateľom - oprávnenou osobou D. M.. Vkladové konanie k uvedenej kúpnej zmluve evidované pod číslom V-3842/2021 bolo prerušené z dôvodu, že k predmetu prevodu bolo vedené konanie X-143/2021 o oprave chyby v katastrálnom operáte a zároveň bola správcovi adresovaná žiadosť o doručenie vyjadrenia k predmetnej oprave. Prvostupňový správny orgán upovedomil správcu konkurznej podstaty (avšak doručením do schránky advokáta, nie správcu konkurznej podstaty), že dňa 09.06.2021 (čo je po uzatvorení kúpnej zmluvy) prijal pod č. K1-771/2021 žiadosť o prešetrenie rozhodnutia č. k. 601617/2001-Gaj zo dňa 24.07.2001, ktorú podala U.. F. D. a dňa 23.08.2021 vydal rozhodnutie č. X143/2021, voči ktorému podal správca konkurznej podstaty odvolanie, ktoré bolo napadnutým rozhodnutím žalovaného zamietnuté.

6. Správny súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „správny súd“) rozsudkom sp. zn. BB-74S/17/2022 zo dňa 20. júna 2024 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“) rozhodol tak, že podľa § 191 ods. 1 písm. g) zákona č.

162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku (ďalej aj „SSP“) preskúmané rozhodnutie zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

7. Správny súd skonštatoval, že konanie o oprave chyby v katastrálnom operáte je osobitným druhom správneho konania nesporného charakteru. Inštitút opravy chyby v katastrálnom operáte tak, ako je upravený v § 59 katastrálneho zákona, nie je možné vnímať ako univerzálny inštitút na odstraňovanie akýchkoľvek chýb v katastrálnom operáte, ktoré spôsobil okresný úrad, katastrálny odbor, či jeho právny predchodca alebo eventuálne iný subjekt. Okresný úrad, katastrálny odbor nemôže v rámci konania o oprave rozhodovať spor o existenciu určitého práva k nehnuteľnosti a v predmetnej veci z reakcií žalobcu a ďalších účastníkov konania vyplýva, že existuje spor vo vzťahu k otázke toho, kto je vlastníkom uvedenej nehnuteľnosti, od ktorého sa následne odvíjajú aj ďalšie práva vyplývajúce zo dňa 07.06.2021 uzatvorenej kúpnej zmluvy v rámci konkurzného konania vyhláseného na majetok úpadcu K. M.. Ide tak v predmetnej veci o riešenie vecnoprávneho sporu a absentuje nesporná povaha opravy chyby v katastrálnom operáte.

8. Konaním o oprave chyby by sa mal zosúladiť stav evidovaný v katastri nehnuteľností s listinou, ktorá vlastne definuje platný právny stav, ktorý je podľa správneho súdu v danom prípade sporný vzhľadom na skutočnosť, že K. M. vo vzťahu k dotknutej nehnuteľnosti prvostupňovému správne mu orgánu poskytol vyhlásenie, že nemal dôvod svoju zdedenú polovicu pozemku niekomu darovať, alebo súhlasiť s tým, aby si niekto jeho časť privlastnil, a nesúhlasil s nadobudnutím vlastníckeho práva iných osôb vydržaním. Správny súd uviedol, že spornosť nezakladá len účastníctvo dotknutých osôb v civilnom sporovom konaní, predmetom ktorého je sporné právo k nehnuteľnosti, ale najmä ich procesný postoj k predmetu konania, t. j. k okolnosti, ktorá mala byť predmetom opravy. Uvedené tvrdenie je podľa správneho súdu v súlade s rozhodovacou činnosťou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, konkrétne rozsudkom sp. zn. 10Sžo/73/2015 zo dňa 29.09.2016, podľa ktorého právnej vety správa katastra nemá oprávnenie v katastrálnom konaní podľa § 59 ods. 1 katastrálneho zákona rozhodovať o súkromnoprávných vzťahoch týkajúcich sa vecných práv účastníkov. Rozhodnutie vo veci opravy chyby v katastrálnom konaní nenahrádza rozhodnutie súdu vo veci určenia práva alebo právneho vzťahu k nehnuteľnostiam. Účelom konania o oprave chyby nie je riešiť vlastnícky spor, riešenie ktorého patrí do výlučnej právomoci súdu. Spor o týchto otázkach je len v právomoci súdu v civilnom sporovom konaní.

9. Správny súd zdôraznil, že správny orgán v konaní o oprave chyby v katastrálnom operáte postupuje podľa ustanovení § 59 a nasl. zákona o katastri nehnuteľností, pričom pri posudzovaní prihliada na všetky skutočnosti s tým súvisiace. Tak prvostupňový ako aj druhostupňový správny orgán mali prihliadať na ďalšie podstatné okolnosti prípadu, na ktoré opakovane poukázal správca konkurznej podstaty úpadcu, konkrétne, že ešte v roku 2017 bola sporná nehnuteľnosť do konkurznej podstaty úpadcu zapísaná oprávnené, keďže ako jej vlastníka až do v konkurznom konaní uzatvorenej kúpnej zmluvy zo dňa 07.06.2021 bol evidovaný úpadca K. M.. Zapísaním nehnuteľnosti do súpisu konkurznej podstaty s ním iná osoba nesmie nakladať a prípadné práva k majetku sa uplatňujú výlučne v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona o konkurze a reštrukturalizácii. Práve z ustanovenia § 167j ods. 2 zákona o konkurze a reštrukturalizácii pritom vyplýva, že kto tvrdí, že majetok nemal byť zapísaný do súpisu, má právo uplatniť u správcu námietku, ktorú správca zverejní v Obchodnom vestníku. Správny súd skonštatoval, že dotknutí ďalší účastníci konania, majú za to, že úpadcovi K. M. podielové spoluvlastníctvo k spornej nehnuteľnosti neprináleží, mali postupovať podľa vyššie citovaného zákonného ustanovenia, čo sa v danom prípade neuskutočnilo, keďže od roku 2017 boli nečinní a vzniknutý rozpor sa snažili vyriešiť cez vykonanú opravu údajov v katastrálnom operáte.

10. Námietky žalobcu smerujúce k tomu, že žalobou napadnuté rozhodnutie vychádzalo z nesprávneho posúdenia veci, tak správny súd vyhodnotil ako dôvodné. Žalobcom uplatnený dôvod nezákonnosti napadnutého rozhodnutia spočívajúci v jeho nepreskúmateľnosti pre nezrozumiteľnosť a nedostatočné odôvodnenie správny súd nezistil a tak isto skonštatoval, že žalobcove námietky spočívajúce v nedodržaní procesných postupov pri doručovaní žalobcovi (správkyni konkurznej podstaty) v súlade so zákonom o e-Governmente zo strany správnych orgánov nie sú s ohľadom na konkrétne okolnosti daného prípadu podľa § 191 ods. 1 písm. g) SSP dôvodom zrušenia napadnutého rozhodnutia žalovaného, keďže tieto nemohli mať za následok vydanie nezákonného rozhodnutia vo veci samej.

III. Kasačná sťažnosť a priebeh konania na kasačnom súde

11. Proti rozsudku správneho súdu podala ďalšia účastníčka konania v rade 4/ v procesnom postavení sťažovateľa (ďalej ako „sťažovateľ“) v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť podľa § 440 ods. 1 písm. f) a g) SSP. Navrhla, aby kasačný súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu o preskúmanie rozhodnutia Okresného úradu Banská Bystrica zamietne a ďalšiemu účastníkovi v rade 4/ prizná náhradu trov konania v celom rozsahu, eventuálne aby kasačný súd zrušil napadnutý rozsudok a vec aby vrátil správne mu súdu na ďalšie konanie.

12. Sťažovateľ namietol nesprávne právne posúdenie vzťahu medzi stranami ako vecnoprávneho sporu. To, že K. M. v správnom konaní popieral správnosť verejnej listiny - právoplatné rozhodnutie č. k. 601-617/2001 - Gaj zo dňa 24.07.2001, podľa jeho názoru neznamena, že akýkoľvek spor existuje. Akýkoľvek spor bol podľa sťažovateľa vyriešený právoplatným rozhodnutím č. k. 601-617/2001 - Gaj zo dňa 24.07.2001, rozhodnutím právne záväzným pre všetky subjekty, ktoré sú účastníkmi konania, ale aj pre ostatné osoby a orgány, ktorých sa právne účinky týkajú. Úpadca - K. M. bol účastníkom uvedeného konania, rozhodnutie mu bolo doručované a v rámci rozhodnutia bol poučený, že toto je preskúmateľné súdom. Predmetné rozhodnutie od roku 2001 nespochybnil, nenamietol a až do konania o oprave údajov nepopieral jeho správnosť. Práve uvedenú situáciu je podľa sťažovateľa možné považovať za nepodložené namietanie spornosti ne/existencie určitého práva k nehnuteľnosti, keď žalobca k svojim tvrdeniam nepredložil žiaden dôkaz a tieto tak ostali vo všeobecnej a nepreukázanej rovine. Pokiaľ úpadca spochybňoval neexistenciu jeho podpisu v rámci zápisnice o schválení ROEP, následne mu bolo doručované rozhodnutie, ktoré mohol napadnúť na súde, čo neučinil.

13. Rozhodnutie z konania o oprave chyby v katastrálnom operáte nemá hmotnoprávne, ale iba evidenčné účinky, nezasahuje sa ním do súkromnoprávnych vzťahov a práve v uvedenom prípade sa podľa sťažovateľa o daný prípad jedná, keď o vlastníckom práve neexistoval žiaden spor, ale bolo o ňom rozhodnuté právoplatnou verejnou listinou, ktorá má rovnaké účinky, ako rozhodnutie súdu o určení vlastníckeho práva. Rozhodnutie č. k. 601/617/2001 - Gaj zo dňa 24.07.2001 sa do katastra nezapisovalo vkladom, ale záznamom z dôvodu, že samotné rozhodnutie malo konštitutívne účinky, teda akýkoľvek hmotnoprávny spor bol vyriešený uvedeným rozhodnutím. Nie je podľa sťažovateľa zrejme, čo iné ako zjavný rozpor s verejnou listinou by malo v danej veci rozhodnutie žalovaného predstavovať a do akej sféry hmotnoprávnych oprávnení a povinností malo byť žalobcovi zasiahnuté, keď tento stratil vlastnícke právo k nehnuteľnosti konštitutívnym rozhodnutím č. k. 601/617/2001 - Gaj zo dňa 24.07.2001. Správny súd tak podľa sťažovateľa nesprávne právne posúdil vec, svoje rozhodnutie navyše neodôvodnil tak, aby vysvetlil, z akého dôvodu by sa malo jednať o súkromnoprávny spor, keď vo veci už existovalo právoplatné rozhodnutie o určení vlastníckeho práva, v dôsledku čoho je uvedené rozhodnutie i nedostatočne odôvodnené. Tvrdenie úpadcu, že nemal dôvod svoju zdedenú polovicu dotknutej nehnuteľnosti niekomu darovať a nesúhlasil by s nadobudnutím vlastníckeho práva iných osôb vydržaním, nemá podľa sťažovateľa žiadny vplyv na konanie o oprave chyby. Nie je podľa sťažovateľa ani zrejme, aké konanie by mali ďalší účastníci v rámci civilného konania iniciovať, keď už disponujú rozhodnutím správneho orgánu o vydržaní vlastníckeho práva.

14. Dôvody, v ktorých spočíva nesprávnosť právneho posúdenia správneho súdu a porušenie práva na spravodlivý proces, kasačný sťažovateľ vzhľadom na citáciu a poukaze na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 10Sžo/73/2015, ktorý nie je v danej veci aplikovateľný z dôvodu, že sa jedná o diametrálne odlišnú situáciu reagujúcu na zmenu, resp. zrušenie vlastníckeho práva vkladom, kde vlastnícke právo vzniká až zápisom (vkladom) do katastra nehnuteľností. Situácia v prejednávanej veci je iná, keďže vlastnícke právo vzniklo právoplatným rozhodnutím už v roku 2001 a toto malo byť do katastra zapísané záznamom, čo znamená, že nezakladá, nemení ani neruší právne vzťahy k nehnuteľnostiam, ale len potvrdzuje a eviduje už existujúce práva alebo povinnosti. Správny súd tak podľa sťažovateľa nesprávne vecne posúdil vec a uplatnil judikatúru, ktorá rieši odlišnú situáciu, čím spôsobil zmätočnosť rozhodnutia a znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva a došlo tak k porušeniu práva na spravodlivý proces.

15. Jedinou prekážkou pre možnosť vykonania opravy by bola podľa názoru sťažovateľa skutočnosť, že od okamihu nesprávneho zápisu listiny by bol vykonaný ďalší zápis, ktorý by vychádzal z takto nesprávne zapísaných údajov na liste vlastníctva, k čomu v danom prípade nedošlo. Správca konkurznej podstaty zaradil do konkurznej podstaty nehnuteľnosť, o ktorej bolo v minulosti správnym orgánom právoplatne rozhodnuté, že jej vlastníkom je iná osoba než úpadca v situácii, že správca mohol a mal byť

oboznámený s existenciou predmetného rozhodnutia, ktoré je záväzné pre každého, vrátane správcu konkurznej podstaty. Pokiaľ správny súd odkazuje na excindačnú žalobu, táto podľa sťažovateľa slúži na vylúčenie veci z konkurznej podstaty v prípade, že existuje spor o vlastnícke právo k veci. V danom prípade však bolo podľa sťažovateľa právoplatne rozhodnuté o vlastníctve nehnuteľnosti správnym orgánom, čo znamená, že rozhodovanie o tejto veci by viedlo k duplicite konania a rozhodovalo by sa o tom istom vlastníckom práve. Zápis do súpisu majetku konkurznej podstaty nie je podľa sťažovateľa listinou, ktorá by mala vplyv na vlastnícke právo, nemožno uvedeným spôsobom vlastnícke právo nadobudnúť, touto listinou nemožno dosiahnuť vznik vlastníckeho práva od nevlastníka a nemožno týmto spôsobom prelomiť zásadu nemo plus iuris.

16. Okrem vyššie uvedených väd namielol sťažovateľ aj absenciu akejkoľvek reakcie súdu na argumenty žalovaného ako aj ďalšieho účastníka konania, keď správny súd nie len že uvedené argumenty nespomína, ale nijakým spôsobom nevysvetľuje, v čom je obrana žalovaného a ďalšieho účastníka nedôvodná.

17. V ďalšej časti kasačnej sťažnosti sťažovateľ navrhol, aby kasačný súd priznal kasačnej sťažnosti odkladný účinok s odôvodnením, že dôsledkom rozhodnutia správneho súdu môže byť navrátenie do stavu pred vydaním rozhodnutia o oprave, v ktorej je na LV č. XXX zapísaná plomba č. - 3842/2021 (kúpna zmluva). Ďalším účastníkom tak podľa sťažovateľa hrozí závažná ujma tým, že napriek právoplatnému rozhodnutiu o ich vlastníctve bude toto prevedené na tretiu osobu.

18. Ku kasačnej sťažnosti sa vyjadril žalobca, ktorý zopakoval svoju dovtedajšiu argumentáciu. Kasačnú sťažnosť navrhol zamietnuť. Žalovaný sa s dôvodmi uvedenými v kasačnej sťažnosti stotožnil. Doplnil, že pre kataster nehnuteľností pri zápise listiny záznamom, resp. jej oprave, nevyplýva zo zákona prešetrovanie stavu parciel cez databázy konkurzu alebo exekúcie, naopak vychádza len z obsahu doručenej listiny na zápis. Práve správca konkurznej podstaty je ten, kto si má zisťovať a overovať stav majetku, ktorý má spadať do súpisu majetku. Žalovaný sa stotožnil i s tvrdením sťažovateľa, že žalobca musel vedieť, že vlastníkom nie je, keď sa konania o schválení ROEP zúčastnil a rozhodnutie z r. 2001 mu bolo doručené, čiže mal vedomosť a túto vedomosť mal aj v čase vyhlásenia konkurzu.

IV. Posúdenie kasačného súdu

19. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP) postupom podľa § 452 ods. 1 v spojení s § 439 SSP najprv preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a z toho vyplývajúce dôvody jej odmietnutia. Po konštatovaní jej včasnosti, ako aj splnení ostatných podmienok konania, preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach dôvodov podanej kasačnej sťažnosti v zmysle § 440 SSP. Kasačnú sťažnosť prejednal Najvyšší správny súd Slovenskej republiky bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky www.nssud.sk (§ 137 ods. 2 a 3 SSP) a dospel k záverom, ktoré odôvodňuje v nasledovnom texte.

20. Predmetom konania o kasačnej sťažnosti je napadnutý rozsudok Správneho súdu v Banskej Bystrici, ktorým správny súd zrušil preskúmané rozhodnutie žalovaného a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Podstata argumentácie správneho súdu spočíva v absencii nesporovej povahy preskúmanej veci, keď navrhovaná oprava katastrálneho operátu nie je podľa názoru správneho súdu založená iba na zjavnom rozpore zápisu s príslušnou listinou. Sťažovateľ voči právnemu posúdeniu správneho súdu v zásade argumentuje tým, že preskúmané rozhodnutia nijakým spôsobom nezasahovali do hmotnoprávných oprávnení a povinností účastníkov konania a o ich vlastníckom práve už bolo právoplatne a konštitutívne rozhodnuté. Sťažovateľ teda popiera akúkoľvek spornosť vlastníckeho práva vo veci.

21. Podľa § 59 ods. 1 katastrálneho zákona konanie o oprave chyby je konanie, v ktorom okresný úrad opravuje chybné údaje katastra, ktoré vznikli jeho vlastnou činnosťou alebo činnosťou iných štátnych orgánov, notárov alebo iných osôb na základe chybných podkladov okresného úradu. Oprava chyby sa vykoná zápisom do katastra na základe rozhodnutia o oprave chyby alebo protokolu o oprave chyby.

22. Podľa § 59 ods. 2 písm. a) katastrálneho zákona okresný úrad opraví údaje katastra uvedené v § 7, ak sú v rozpore s rozhodnutím o povolení vkladu, verejnou listinou alebo s inou listinou, na základe ktorej bol vykonaný zápis do katastra; to neplatí, ak boli údaje zapísané podľa § 42 ods. 6.

23. V súvislosti s prejednávanou vecou dáva kasačný súd do pozornosti, že oprava chyby v katastrálnom operáte je špecifickým právnym inštitútom slúžiacim na zabezpečenie súladu medzi skutočným právnym stavom a stavom vyznačeným v katastri nehnuteľností, ktorý posilňuje princíp materiálnej publicity katastra nehnuteľností. Má povahu nesporového konania, jej predmetom nemôže byť riešenie vlastníckych sporov, na rozhodovanie ktorých sú príslušné výlučne súdy v civilnom sporovom konaní (§ 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov). Samotné nepodložené namietanie spornosti určitého práva k nehnuteľnosti zo strany jedného alebo viacerých z dotknutých subjektov v rámci konania o oprave chyby v katastrálnom operáte však nevylučuje právomoc orgánu katastra meritórne rozhodnúť vo veci opravy chyby tak, že sa údaje katastra opraví. Otázkou existencie sporu o vlastnícke práva k nehnuteľnosti musí orgán katastra vždy posúdiť s prihliadnutím na konkrétne skutkové okolnosti individuálneho prípadu.

24. Ako už bolo uvedené, účelom inštitútu opravy chyby v katastrálnom operáte je zabezpečenie súladu medzi skutočným právnym stavom a stavom vyznačeným v katastri nehnuteľností, a tým zabezpečenie právnej istoty a zákonnosti. Tu kasačný súd opätovne dodáva, že predpokladom postupu správy katastra podľa § 59 ods. 2 písm. a) katastrálneho zákona, teda aby sa vykonala oprava aj bez návrhu na opravu údajov katastra je, aby údaje katastra boli v rozpore s verejnou listinou alebo s inou listinou, alebo s výsledkami prešetrovania zmien údajov katastra, alebo s výsledkami revízie údajov katastra, pričom pod rozporom údajov katastra s verejnou listinou sa rozumie aj situácia, kedy správa katastra zapísala iba časť jej údajov, čím došlo k jej neúplnému zápisu (rozsudok Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Svk/12/2024 z 27.02.2025).

25. Správny súd podľa kasačného súdu, ktorý sa v tomto stotožnil s príslušnou sťažnostnou argumentáciou sťažovateľa, nesprávne vyhodnotil, že v danej veci ide o riešenie vecnoprávneho, vlastníckeho sporu. Sťažovateľ preto podľa kasačného súdu dôvodne namieta, že akýkoľvek spor vylučuje jestvujúce právoplatné rozhodnutie s konštitutívnymi účinkami nadobudnutia vlastníckeho práva k dotknutým nehnuteľnostiam (rozhodnutie OÚ-KO BB zo dňa 27.09.2001, č. 601-988/2001 o schválení ROEP v spojení s rozhodnutím o potvrdení nadobudnutia vlastníctva vydržaním č. 601-617/2001 - Gaj zo dňa 24.07.2001). Argumentácia, resp. nesúhlas zo strany žalobcu a ani samotné namietanie spornosti určitého práva k nehnuteľnosti zo strany dotknutých subjektov v rámci konania o oprave chyby v katastrálnom operáte nevylučuje právomoc orgánu katastra meritórne rozhodnúť vo veci opravy chyby tak, že sa údaje katastra opraví (Fečík, M., Jakubáč, R. Katastrálny zákon. Komentár. 1. vydanie. Bratislava: C. H. Beck, 2021, s. 809 a nasl.). Rozhodnutie OÚ-KO BB zo dňa 27.09.2001, č. 601-988/2001 o schválení ROEP v spojení s rozhodnutím o potvrdení nadobudnutia vlastníctva vydržaním č. 601-617/2001 - Gaj zo dňa 24.07.2001 už predmetom zápisu do katastra nehnuteľností bolo, bolo administratívnoprávne realizované, a na jeho základe bolo do katastra nehnuteľností zapísané vlastnícke právo k nehnuteľnostiam uvedeným vo výroku rozhodnutia pod písmenom a) v časti I., II. a III., okrem zápisu vlastníckeho práva k parcele registra C KN č. XXX. Správa katastra tak zapísala iba časť údajov a došlo tak k neúplnému zápisu údajov uvádzanej verejnej listiny. Údaje katastra sú preto v rozpore s predmetnou listinou, a bolo preto na mieste aplikovať inštitút konania o oprave chyby v katastrálnom operáte postupom podľa § 59 ods. 1 písm. a) katastrálneho zákona.

26. Kasačný súd považuje za dôvodnú aj námietku kasačného sťažovateľa spočívajúcu v nesprávnom odkaze správneho súdu na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10Sžo/73/2015, ktoré nie je v danej veci aplikovateľné práve z dôvodu, že súdom uvádzané rozhodnutie sa týka zmeny, resp. zrušenia vlastníckeho práva vkladom, kde vlastnícke právo vzniká až zápisom (vkladom) do katastra nehnuteľností, na rozdiel od preskúmvanej veci, v ktorej existuje skôr vydané, právoplatné rozhodnutie orgánu verejnej správy s konštitutívnymi účinkami nadobudnutia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti.

27. Kasačný súd zároveň podotýka, že v konaní o oprave chyby v katastrálnom operáte orgán katastra nemôže preskúmať zákonnosť svojich právoplatných skôr vydaných rozhodnutí, napr. zákonnosť rozhodnutí o povolení vkladu, ani zákonnosť rozhodnutí iných orgánov verejnej moci. Pokiaľ existovalo právoplatné rozhodnutie OÚ-KO BB zo dňa 27.09.2001, č. 601-988/2001 o schválení ROEP v spojení s

rozhodnutím o potvrdení nadobudnutia vlastníctva vydržaním č. 601-617/2001 - Gaj zo dňa 24.07.2001, týkajúce sa i dotknutého pozemku - parcely registra C KN č. XXX, nebolo právomocou správneho orgánu uvedenú skutočnosť spochybňovať.

28. Chybný údaj v katastri nehnuteľností nemožno odstrániť postupom podľa § 59 ods. 1 a nasl. katastrálneho zákona v prípade, že bol následne dotknutý ďalšou relevantnou právnou zmenou. Platí pritom, že to, či ďalší zápis do katastra nehnuteľností bude mať povahu práve takejto ďalšej relevantnej právnej zmeny, bude závisieť od okolností každého konkrétneho prípadu (rozhodnutie Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Sžrk/4/2021 zo dňa 26.08.2022). Sťažovateľ rovnako dôvodne namietal, že túto ďalšiu relevantnú právnú zmenu podľa § 59 ods. 1 a nasl. katastrálneho zákona nepredstavuje skutočnosť, že v roku 2017 bola dotknutá nehnuteľnosť zapísaná do konkurznej podstaty úpadcu K. M.. Najvyšší súd Slovenskej republiky už v rozsudku sp. zn. 3Sžo/227/2010 zo dňa 13.04.2011 vyhodnotil, že: „Zápis nehnuteľnosti správcom do konkurznej podstaty nemá konštitutívne účinky pre vznik vlastníckeho práva k nej. Ak správa katastra údaje pred speňažením opravila, musí správca konkurznej podstaty vychádzať z opravených údajov katastra nehnuteľností... Správa katastra nie je súkromnoprávnym subjektom v zmysle § 19 ods. 2 zákona o konkurze a vyrovnaní, ktorý by uplatňoval, resp. mal uplatňovať, že vec nepatrí do podstaty žalobou. V tejto časti správa katastra ako orgán verejnej správy realizovala vlastnú právomoc a jej rozhodnutie o oprave údajov katastra nehnuteľností nemožno preto považovať za zásah do konkurznej podstaty. Konkurznú podstatu tvoria veci, ktoré patrili dlžníkovi v deň vyhlásenia konkurzu (§ 6 ods. 2 zákona o konkurze a vyrovnaní, (pozn. kasačného súdu - podľa aktuálneho znenia zákona o konkurze a reštrukturalizácii č. 7/2005 Z.z. konkurznú podstatu tvorí a) majetok, ktorý patril úpadcovi v čase vyhlásenia konkurzu, b) majetok, ktorý úpadca nadobudol počas konkurzu, c) majetok, ktorý zabezpečuje úpadcove záväzky, d) iný majetok, ak to ustanovuje tento zákon.)). Pojem „patrili dlžníkovi“ zodpovedá pojmu vlastnícke právo dlžníka.“ Je preto dôležité, či úpadca bol aj reálnym vlastníkom predmetného pozemku. V prejednávanej veci však vlastnícke právo podľa právoplatného rozhodnutia OÚ-KO BB zo dňa 27.09.2001, č. 601-988/2001 o schválení ROEP v spojení s rozhodnutím o potvrdení nadobudnutia vlastníctva vydržaním č. 601-617/2001 - Gaj zo dňa 24.07.2001 úpadcovi K. M. nesvedčalo.

29. Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku sp. zn. 2 Sž-o-KS/88/2004 zo dňa 19.05.2005 uviedol, že „skutočnosť, že správca konkurznej podstaty úpadcu zapísal predmetné parcely do konkurznej podstaty ešte neznamená, že správa katastra nemá povinnosť skúmať oprávnenie prevodcu nakladať s danými pozemkami“. Zahnutie nehnuteľností do konkurznej podstaty neznamená, že žalobca nadobudol vlastnícke právo i k týmto nehnuteľnostiam. Nie je preto správny výklad správneho súdu, že prvostupňový orgán ako i žalovaný mali prihliadať na to, že v roku 2017 bola sporná nehnuteľnosť zahrnutá do konkurznej podstaty úpadcu K. M. a ďalší účastníci sa mali svojich práv domáhať postupom podľa § 167j ods. 2 a nasl. zákona o konkurze a reštrukturalizácii, keď správa katastra ako orgán verejnej správy realizovala v konaní o oprave chyby v katastrálnom operáte svoju vlastnú právomoc a jej rozhodnutie nemožno podľa kasačného súdu považovať za zásah do konkurznej podstaty úpadcu.

V. Záver

30. Kasačný súd sa z popísaných dôvodov stotožnil s námietkami sťažovateľa voči napadnutému rozsudku správneho súdu uvedenými v kasačnej sťažnosti. Napadnutý rozsudok správneho súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g) SSP), preto kasačný súd postupom podľa § 462 ods. 1 SSP napadnutý rozsudok zrušil. Úlohou Správneho súdu v Banskej Bystrici v ďalšom konaní bude prejednať žalobu v medziach jej žalobných bodov a vo veci opätovne rozhodnúť, pričom správny súd je v zmysle § 469 SSP viazaný právnym názorom kasačného súdu.

31. K návrhu sťažovateľa na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti kasačný súd uvádza, že odkladný účinok kasačnej sťažnosti možno priznať v prípadoch, ktoré nie sú uvedené v § 446 ods. 2 SSP, iba na návrh sťažovateľa, resp. opomenutého sťažovateľa, pričom podmienkami priznania odkladného účinku sú hrozba závažnej ujmy pre sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa a skutočnosť, že priznanie odkladného účinku nie je v rozpore s verejným záujmom (§ 447 ods. 1 SSP). Rozhodnutie o priznaní odkladného účinku kasačnej sťažnosti je vecou úvahy kasačného súdu. SSP v § 447 ods. 1 vymedzuje ako dôvod pre priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti hrozbu závažnej ujmy. Stotožnenie sa s týmto dôvodom zo strany kasačného súdu bude preto vždy závisieť od okolností konkrétneho prípadu. V súdnej veci sťažovateľ kasačný súd svojou argumentáciou nepresvedčil, že sú

splnené zákonné podmienky pre priznanie odkladného účinku podanej kasačnej sťažnosti, a to najmä z pohľadu sťažovateľovi hroziacej ujmy a jej závažnosti (vo vzťahu ku ktorej argumentoval iba tým, že napriek právoplatnému rozhodnutiu o vlastníctve bude toto prevedené na tretiu osobu) a posúdenia, že priznanie odkladného účinku nie je v rozpore s verejným záujmom (k čomu ani argumentácia sťažovateľa nesmerovala).

32. O nároku na náhradu trov kasačného konania rozhodne v ďalšom konaní správny súd (§ 467 ods. 3 SSP).

33. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0 (§ 463 SSP v spojení s § 139 ods. 4 prvá veta SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.